

kassen. Efter denne Lov skal derimod Gebyret til Magistraten bortfalde, og om Stempelansvaret tales der ikke, det vil altsaa sige, der henvises til den almindelige Stempelovgivning, som dog vistnok paa Grund af Udtrykkene deri trænger til nogen Forandring, hvis denne Lov vedtages.

Men hvad der særlig ligger mig paa Hjerte at nævne, og hvad for Resten allerede er berørt af et æret Medlem fra samme Kreds som jeg (Tvede), er Spørgsmaalet om, hvilken Ret man kunde tænke sig, at Øvrigheden ved denne Lov skulde kunne faa til at gribe ind i og komme og undersøge de handlendes og næringsdrivendes Bøger. Skulde det virkelig være Meningen, at Politiet, for at haandhæve denne Lov, skulde kunne gaa omkring til alle handlende, alle Haandværkere, alle Fabrikanter o. s. v. og sige: Maa jeg se dine Bøger, kom frem med dem, og at vedkommende, hvis det viser sig, at disse Bøger ikke ere autoriserede, under en offentlig Politisag skal drages til Ansvar og straffes med Bøder fra 10 til 500 Kr. Det er jo ganske umuligt. En saadan Tilstand vilde jo være umulig, utænkelig i vore Tider, at nogen af os, ja, hver især af os, skulde finde sig i, at Politiet kom ind til os og forlangte vore Bøger lagte frem for at undersøge, om de vare autoriserede, og at der, hvis de ikke vare det, skulde indgives Rapport og anlægges offentlig Politisag imod vedkommende, som skulde straffes med Bøder. Ja, det gaar saa vidt, saaledes som Straffebestemmelsen er sat her i første Stykke af § 8, at Politiet, hvis det, jeg her nævner, var Regelen og Meningen, endogsaa kunde komme — ja, det skulde efter min Mening være pligtigt til at komme hvert Aar og sige: Lad os se, om du har underskrevet din Statusbog. Thi der staar udtrykkeligt i første Stykke af § 8, at Overtrædelse af Pligten til at lade Kassebogen eller Statusbogen autorisere eller til at underskrive den aarlige Status efter Bestemmelsen i § 3 straffes med Bøder fra 10 til 500 Kr. Saa skulde Politiet altsaa kunne komme og sige til enhver handlende: Vi forlange Dokumentation for, at du har underskrevet din Statusbog, og har du ikke gjort det, bliver der, som sagt, indgivet Rapport, og det bliver behandlet som en offentlig Politisag. Det er jo en umulig Tilstand. Saadant noget kan aldeles ikke passere. Man maa lade det være, som det har været hidtil paa dette Omraade, at Hovedsagen for alle vedkommende maa være:

Før dine Bøger ordentligt; gør du det, beholder du den Ret, eller erhverver den maaske, hvis du er ny og ikke tidligere har været under denne Lov, at dine Bøger have den Beviskraft, jeg før har omtalt, en meget vigtig Bestemmelse, som er meget økonomisk vigtig for dig. Det er det ene, og det andet er, at hvis Ulykken skulde overgaa dig, at du kommer under Fallit, kan du faa en Bøde, kan du blive straffet, og den Straf skal du naturligvis lide, uanset at du er gaaet konkurs. Det er altsaa det, som er den nuværende Lovs Mening efter min Opfattelse. Det er den hidtil gældende Ret, at man ikke paadrog sig noget Strafansvar, men kun det Bødeansvar, som fulgte af, at man ikke paa behørig Maade havde stemplet sine Bøger, og kun i Tilfælde af, at Øvrigheden lejlighedsvis fik det at vide. I Loven af 1. Juni 1832 staar der, at Øvrigheden, naar den erfarer, at Loven ikke er overholdt, kan paalægge vedkommende under en daglig Bøde eller dog under en Bøde at sørge for behørig Stempling. Det er jo ikke andet, end hvad der ogsaa nu sker med ethvert som helst stempelpligtigt Dokument, Øvrigheden faar fat i; dog paalægges man ikke længere en daglig Bøde, men sender det ind til Resolution; saa besørger det fornødne, og saa skal det nok blive gjort. Fremdeles staar der længere henne i samme Paragraf, at Øvrigheden ved paakommende Lejlighed skal være opmærksom paa at haandhæve denne Lov. Naturligvis, Øvrigheden skal paa alle Omraader, som vedkomme den, sørge for, at Lovene overholdes. Hvor er dette Omraade her? Hvor sker det her? Det sker efter den gamle Lov i det Øjeblik, en Købmand vil benytte sine Bøger til det, som er det vigtigste for ham, nemlig til at anlægge Sag mod en Debitor, som ikke vil betale, og derfor tager en af Notarius bekræftet Udskrift af sine Bøger. Da maa han lægge Bøgerne frem for en Embedsmand, og vedkommende Embedsmand skal se efter, om Bøgerne ere autoriserede; thi han skal i sin Bekræftelse af Udskriften udtrykkelig bemærke, om det er rigtigt førte og autoriserede Bøger, han bevidner. Det er et Hovedtilfælde, hvor Øvrigheden kan faa fat i Bøgerne, ganske naturligt, fordi vedkommende selv kommer og skal bruge en Udskrift af dem. Saa kan den sige til vedkommende: Denne Bog er ikke rigtig i Orden, og nu skal du altsaa ifalde det Ansvar, Lovgivningen paalægges dig. Men læg Mærke til, at under den nugældende